

KOBİLERDE RİSK DEĞERLENDİRMESİ UYGULAMALARININ İSG AÇISINDAN İNCELENMESİ PROJESİ

“ALMANYA ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU”

"Bu proje T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı, AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığınca (Türkiye Ulusal Ajansı, <http://www.ua.gov.tr>) yürütölen Erasmus+ Programı (Hayatboyu Öğrenme veya Gençlik Programı) kapsamında ve Avrupa Komisyonu'ndan sağlanan hibeyle gerçekleştirilmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Türkiye Ulusal Ajansı veya Avrupa Komisyonu sorumlu tutulamaz."

**KOBİLERDE RİSK
DEĞERLENDİRMESİ
UYGULAMLARININ İSG
AÇISINDAN İNCELENMESİ
“Almanya Çalışma Ziyareti Raporu”**

2015

ÇASGEM / ANKARA

GİRİŞ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) tarafından yürütülen Leonardo da Vinci Mesleki Eğitim Programı kapsamında “KOBİ’lerde Risk Değerlendirmesi Uygulamalarının İSG Açısından İncelenmesi” isimli Avrupa Birliği Projesi, ÇASGEM Yöneticilerinin ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları’nın, İş Güvenliği Uzmanlığı Derneği (İSGDER) üyelerinin ve Teknik Eğitim Vakfı (TEKEV) üyelerinin katılımıyla 12 – 19 Ekim 2014 tarihlerinde, Dresden’deki (Almanya) Yasal Kaza Sigortaları ve Önleme Birliği (DGUV & IAG) Kurumu ziyaretiyle tamamlanmıştır.

Program kapsamında gerçekleştirilen çalışma ziyaretleri boyunca elde edilen bilgiler doğrultusunda ülkemizdeki ve Almanya’daki iş sağlığı uygulamaları ile ilgili karşılaştırmalar yapılmış olup karşılıklı fikir alışverişlerinde bulunulmuştur, iş birliğinin devam ettirilmesinin öneminin altı çizilmiştir. Program hakkında detaylı bilgi Proje Koordinasyon Ekibinden alınabilir.

Proje Koordinasyon Ekibi

Proje İrtibat Kişisi: ÇSG Eğitim Uzmanı Seval EROĞLU

seval.eroglu@csgb.gov.tr; Tel: +90 312 5275128

ÇSG Eğitim Uzmanı Ekrem ÇAKMAK

ekrem.cakmak@csgb.gov.tr

ÇSG Eğitim Uzmanı Burak AYAN

burak.ayan@csgb.gov.tr

ÇSG Eğitim Uzmanı Begüm DOĞAN

begum.dogan@csgb.gov.tr

Birinci Bölüm Alman Yasal Kaza Sigortaları ve Önleme Kurumları Birliği DGUV

DGUV, sanayi ve kamu sektöründeki kuruluşlar için hizmet veren tüm kaza sigorta kurumlarının şemsiye kuruluşudur. Kendisine üye kuruluşların ortak çıkarlarının sorumluluğunu üstlenir ve üye firmaların ve sigortalı bireylerin yararına olan çalışmalarını destekler. Ayrıca DGUV, yasal kaza sigortası kurumlarını, politika yapıcılarla, bölgesel, ulusal, Avrupa genelindeki ve uluslararası diğer kurumlarla, işveren ve çalışanların temsili organlarıyla olan ilişkilerinde temsil eder. DGUV ve kurumlarının, kayıtlı bir birlik olarak, genel kurul ve yönetim kurulu oluşumu vardır. Eğitim ve sertifikalandırma, araştırma, uluslararası ortaklıklar, yetkili analiz hizmetleri gibi çalışmalar yapmaktadır. Berlin’de merkezi bulunan DGUV’un Sankt Augustin (Bonn yakınlarında) ve Münih’te ofisleri bulunmaktadır.

Yasal Kaza Sigortaları ve Önleme Kurumları Birliği (Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung-DGUV) sanayi

ve kamu sektöründeki kuruluşlar için hizmet veren tüm kaza sigorta kurumlarının şemsiye kuruluşudur. Kendisine üye kuruluşların ortak çıkarlarının sorumluluğunu üstlenir ve üye firmaların ve sigortalı bireylerin yararına olan çalışmaları destekler. Ayrıca DGUV, yasal kaza sigortası kurumlarını, politika yapıcılarla, bölgesel, ulusal, Avrupa genelindeki ve uluslararası diğer kurumlarla, işveren ve çalışanların temsili organlarıyla olan ilişkilerinde temsil eder. DGUV ve kurumlarının, kayıtlı bir birlik olarak, genel kurul ve yönetim kurulu oluşumu vardır. Eğitim ve sertifikalandırma, araştırma, uluslararası ortaklıklar, yetkili analiz hizmetleri gibi çalışmalar yapmaktadır. Berlin’de merkezi bulunan DGUV’de IAG dışında İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü (IFA) ve Önleme ve Mesleki Tıp Enstitüsü (IPA) bulunmaktadır.

DGUV, önleme alanında her türlü çalışmaları yürütmekte ve yeni metotlar geliştirmektedir. Önleme faaliyetleri kapsamında yapılan çalışmalar; mühendislik çözümleri, organizasyonel koruyucu önlemler ve kişisel koruyucu önlemleri içermektedir. DGUV’nin kendine ait laboratuvarları ve eğitim merkezleri bulunmaktadır.

Araştırma faaliyetleri ile işyerlerine, nleme noktasında gerçekçi öneriler sunulmaktadır.

Yirmiden fazla çalışanı olan işverenler, işyerlerinde işçi temsilcileri komitesiyle bağlantılı bir veya daha fazla güvenlik destek personeli bulundurmalıdır. Bu kişilerin görevleri işvereni işyerinde yapmakla yükümlü olduğu iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarında desteklemektir.

KOBİ'ler için kaza sigorta enstitüleri İSG uzmanları, alternatif olarak bir “işveren modeli” oluşturmuşlardır. Bu modelde işverenin, İSG problemleri konusunda bilgilendirilerek ve teşvik edilerek farkındalığın artırılması hedeflenmiştir. Böylece işveren işyerinde oluşan tehlikeleri tanımlayabilecek ve kendi başına gerekli önlemleri alabilecektir. Kaza sigorta enstitüleri, işverenlere kendi işyerindeki tehlikeleri tanımlayacak birçok araç sunarak nleme noktasında zayıf yanlarını tespit etmelerini sağlamaktadır. Bununla birlikte iş kazası sırasında işyerinde bulunması gereken ilk yardımcılarının eğitimi yine enstitüler tarafından karşılanmaktadır.

Her yıl işverenler ve yöneticiler başta olmak üzere İSG uzmanları, öğretmenler, eğitimciler, okul öğrencilerinden oluşan 400.000 kişi eğitim almaktadır. Eğitimler sırasında grup çalışmaları, simülasyon oyunları, uygulama faaliyetleri yapılmaktadır.

IFA

Alman Sosyal Kaza Sigortası Kurumunun (DGUV) bir enstitüsü olan Almanya İş Güvenliği ve Yasal Kaza Sigortası Enstitüsü (IFA), iş yerlerinde çalışan sağlığının korunması ve iş güvenliği ile ilgili bilimsel ve teknik sorunların çözümü için Alman Sosyal Kaza Sigortaları Enstitülerini ve organizasyonlarını destekleyen bir kuruluştur.

IPA

Alman Sosyal Kaza Sigortası Önlenmesi ve İş Sağlığı Enstitüsü IPA, Ruhr Üniversitesi Bochum Tıp Fakültesi kuruluşudur. Yürütülen araştırmalar ile çalışanların sağlığını etkileyebilecek tehlikeler ve bu tehlikelere ilişkin risklerin azaltılması hedeflenmektedir. IPA, Alman Sosyal Kaza Sigortası'na destek olmak amacıyla önleyici tedbirlerin yanı sıra meslek hastalıklarının tanısı ve tedavisi konusunda geliştirici çalışmalar yürütmektedir. Bununla birlikte IPA Tıp, Epidemiyoloji, Allergoloji/İmmünoloji, Toksikoloji ve Moleküler Tıp olmak üzere beş alanda disiplinler arası araştırma projeleri yürütmektedir.

IAG

İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü (IAG), Almanya'da çalışanların eğitiminden işveren sorumlu olduğu için; işverenleri, iş sağlığı ve güvenliği iş müfettişleri, İSG profesyonelleri, işyeri hekimleri, yasal kaza sigortası kurumlarında çalışan diğer önleme uzmanları ve politik karar vericilerinin eğitildiği bir eğitim kurumudur. IAG, her yıl seminerler, ulusal ve uluslararası çalıştay ve

konferanslar düzenler, araştırmalar yaparak önleme alanında çalışmalar yürütür.

İşyeri hekimlerine ve hemşirelerine; iş sağlığı ile ilgili alanlarda şirketlere danışmanlık yapmaları, şirketlerin iş sağlığı kalite güvencesi yöntemlerinin geliştirilmesi, Ulusal ve AB düzeyinde iş sağlığı stratejilerinin geliştirilmesi alanlarında davranış temelli güvenlik eğitimleri düzenler. Enstitüde eğitimlerin verildiği 15 simulasyon atölyesi bulunmaktadır. IAG örümcek modeli ile çalışmalar yürütmektedir, merkez kuruluşu olarak, kişileri eğitecek eğitimcilerin eğitimini planlamakta ve yürütmektedir.

İş Güvenliği Profesyonellerinin Eğitimi

İş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin İSG alanındaki tek sorumlulukları işverene danışmanlık yapmaktır, yapmış oldukları önerilerden sorumlu tutulmamaktadırlar. Her türlü tedbiri almak ve uygulamaktan sadece işveren sorumludur. İGU için sınıflandırma bulunmamakla birlikte, tecrübe ve yetenek oldukça önemli görölmektedir.

İGU olacak kişilerin 4 yıllık mühendislik, kimya ve fizik alanlarından mezun olmaları, 2 yıl iş tecrübesine sahip olmaları aranmaktadır.

IAG her yıl 10 kere eğitim düzenlemektedir. Eğitimin iki buçuk haftası yüz yüze ve temel İSG alanında olmaktadır. Eğitim sonrası teste tabi tutulan İSG uzmanlarından 50 puan alanlar 6-8 haftalık staja katılırlar. Staj sonrası stajlarına ilişkin soruların yer aldığı teste tabi tutulurlar. Üçüncü test, sunum şeklindedir. Bu bölüme kadar anlatılan kısım bütün Almanya genelinde aynıdır. Dördüncü bölümdeki test ise, sektöre yönelik eğitim ve testlerden oluşmaktadır, bu bölüm eğitim veren kuruma göre değişiklik göstermektedir. İGU alan değiştirmekte sınırlanmışlardır. Çalıştığı sektörü değiştirmek isteyen İGU'ların dördüncü testi ve eğitimi tekrar almaları gerekmektedir. Eğitim sırasında tüm bilgiler verilmeyip bireyler araştırmaya yönlendirilmektedir.

İş müfettişleri iki yıl eğitimden sonra, iki yıl saha tecrübesi ile teftiş yapmaya yetkilendirilmektedir ve farklı sektörlerde teftiş yapabilmektedirler.

Eğiticilerin eğitimi

Eğiticilerin eğitimine genel olarak iş mufettişleri katılmaktadır. Bununla birlikte belirlenmiş olan minimum standartları sağlayan (örneğin; grupla öğrenebilme, esneklik, sunum yeteneklerine sahip olma, eğitim planlama, zaman yönetimine sahip, iletişim becerileri yüksek vb.) herkes bu eğitimi alabilmektedir. Bu eğitimi almak isteyenler BG'lerden gönderilmektedir.

Eğitimlerde, yaparak öğrenme metodu kullanılmaktadır. Eğitime katılacak kişiler üç günlük bir yeterlilik analizine tabi tutulmaktadır. Altı kişilik grubun üç gün boyunca iki gözlemci tarafından sunum becerileri, takım çalışmasına uyum yeterlilikleri, seminer planlama gibi alanlardaki yetenekleri değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonrasında geliştirilmesi gereken yönleri için katılımcıya seminerler, kongreler tavsiye edilmektedir. Tüm bu seminerler, kongre katılımları, vb. için tamamlanması gereken bir tarih belirlenmektedir.

İkinci Bölüm Çalışma Ziyareti

Eğitimlerin örgüt yapısı bakımından ÇASGEM ile eşdeğer olan DGUV'da gerçekleşmesi ÇASGEM'in gerek örgüt yapısı gerekse gerçekleştirdiği eğitim ve araştırma faaliyetleri bakımından rol model alacağı bir kuruluştur. Hem DGUV'da geçen süre içerisinde hem de alınan eğitimler sırasında DGUV Eğitim Laboratuvarları incelenmiş, laboratuvarlarda ne tür eğitimlerin kimlere nasıl verildiğine dair bilgilendirme yapılmıştır. Çalışan eğitimleri için oldukça önemli olan simülasyon odaları, kimya laboratuvarları vb. bir çok alanda yeni fikirler edinilmiş, ÇASGEM bünyesinde de benzer faaliyetlerin bulunmasının gerekliliği irdelenmiştir.

Mevzuat ve sigorta sisteminin anlatıldığı oturumda Türkiye de iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulabilmesi açısından mevzuatın ve sigorta sisteminin nasıl revize edilebileceği noktasında fikir edinilmiştir. Teftiş ve risk değerlendirmesinin anlatıldığı oturumlarda Türkiye'deki teftiş sisteminin hangi noktalarda yetersiz kaldığı ve ne gibi değişikliklerin yapılabileceği noktasına fikir edinilmiştir.

ÇASGEM Yöneticilerinin ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim Uzmanları'nın, İş Güvenliği Uzmanlığı Derneği (İSGDER) üyelerinin ve Teknik Eğitim Vakfı (TEKEV) üyelerinin katılımıyla 12 – 19 Ekim 2014 tarihlerinde, Dresden'deki (Almanya) Yasal Kaza Sigortaları ve Önleme Birliği (DGUV & IAG) Kurumu'nda gerçekleştirilen eğitime ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

1. GÜN

Çalışma ziyaretinin ilk günü DGUV'nin araştırma, danışmanlık, eğitim ve konferans/seminer vb. alanlarda faaliyet gösteren Çalışma ve Sağlık Enstitüsü (IAG)'da başladı. Eğitim Departmanı Başkanı Dr. Kohstall tarafından program katılımcılarımıza aşağıdaki konularda bilgi aktarıldı:

- IAG; iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, iş güvenliği destek elemanları, iş sağlığı ve güvenliği eğiticileri, iş müfettişlerine yönelik eğitim ve konferanslar düzenlemektedir.
- IAG yılda yaklaşık 370 seminer, 280 çalıştay düzenlemekte olup 19000 katılımcıya ulaşmaktadır.
- Stres, sağlık, yönetim sistemleri, ergonomi, trafik güvenliği gibi özel alanlarda eğitim ve seminerler düzenlemektedir.
- IAG'da verilen eğitimler, yaygın eğitim metotları ile verilmekte olup katılımcıların yaparak öğrenmesini, atölye çalışmaları, laboratuvar uygulamaları, simülasyon teknikleri ile desteklemektedir.

Bu bilgilendirmenin ardından Enstitüde bulunan ergonomi, kimyasal, ağaç işleri, forklift - taşımacılık, gürültü, metal ve trafik simülasyonu laboratuvarları ziyaret edildi.

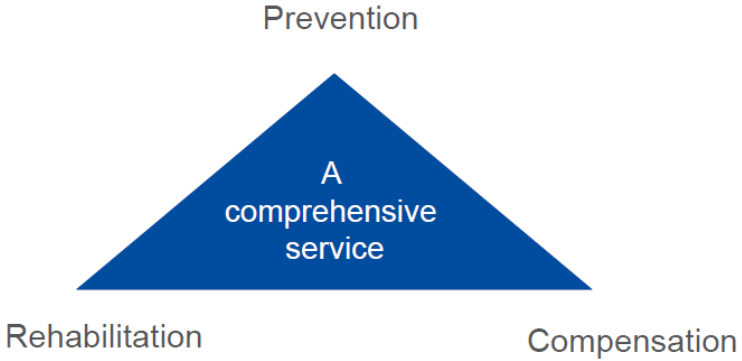

Öğleden sonra Alman Sosyal Güvenlik Sistemi hakkında verilen seminerde aşağıdaki konular hakkında bilgi alındı:

- Almanya'daki sosyal sigorta sistemi kapsamında sağlık, işsizlik, emeklilik ve bakım sigortası işveren ve çalışan tarafından finanse edilirken kaza sigortası işveren tarafından finanse edilmektedir.

- Alman Sosyal Kaza Sigortası kapsamında 76 milyon sigortalı ve 3.8 milyon işyeri sigortalıdır.
- Tarım çalışanları için ayrı bir sigorta sistemi bulunmaktadır.
- Ticaret ve Sanayi kuruluşlarına yönelik 9 ayrı sektörde, faaliyet gösteren Alman Sosyal Kaza Sigortası Enstitüsü kamu sektörüne yönelik 26 kaza fonu bulunmaktadır.
- Alman Sosyal Kaza Sigortası; tüm çalışanları, kreşteki çocukları, öğrenciler, üniversite öğrencileri, evde çalışanlar, sporcular, gönüllü çalışanlar ve işverenler ile eşlerini kapsamaktadır.
- Alman Sosyal Kaza Sigortaları üyelerinin organizasyonel yapısı adil yönetim ve eşit temsil prensibine dayanmaktadır. Çalışanlar ve işverenlerden seçilen temsilcilerden oluşturulan bir yönetim kurulunda kazalar değerlendirilmektedir.
- Alman Kaza Sigortaları 3 temel yaklaşımı bünyesinde barındırmaktadır: (Önleme, Rehabilitasyon ve Tazminat). Rehabilitasyon kapsamında iş kazası geçiren bireylerin yaşam kalitelerini sürdürebilmeleri için ev ve işyerlerinde

gündelik hayatını kolaylaştırıcı gerekli düzenlemeler yapılmaktadır. Bu rehabilitasyon hizmetinden yararlanan sigortalıların % 90 oranında okula, işe geri dönüşleri sağlanmaktadır.

2. GÜN

İkinci günü DGUV'nin iş sağlığı ve güvenliği alanında verdiği eğitim faaliyetleri ile ilgili bilgi alındı. DGUV'nin Almanya genelinde bulunan eğitim merkezlerinde eğitimler talep doğrultusunda açılmaktadır. Eğitimci eğitimi konusunda Katrin Boege tarafından verilen bilgiye göre; IAG'daki eğitimci yetersizliği sebebi ile örümcek modeli geliştirilmiştir. Bu modele göre tüm eğitimler IAG'da verilmekte olup eğitimci eğitimini başarıyla tamamlayan

eğitmenler Almanya genelinde IAG adına eğitimler vermektedir. Eğitmen eğitimine ilişkin aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

- Eğitmen eğitimine herkesin başvurusu belirlenen minimum standartlara göre kabul edilmektedir.
- Eğitmenlerin büyük bir kısmı saha tecrübesi olan kişilerden seçilmekle beraber genç çalışanlara da yeterlilikleri halinde eğitmen olma imkanı tanınmaktadır.
- İş sağlığı ve güvenliği alanında yeterliliği olan mühendisler, fizik ve kimya bölümü mezunları IAG’da eğitmen olarak görev alabilmektedir. Bu eğitmenler, çalışanlara, iş güvenliği uzmanlarına, yöneticilere eğitim vermektedir.
- İş sağlığı ve güvenliği eğitmenlerinin sahip olması gereken bazı yeterlilikler şöyledir:
  - ✓ Esneklik
  - ✓ Katılımcı odaklı düşünme
  - ✓ Sunum yetenekleri
  - ✓ Seminer planlama
  - ✓ Zaman yönetimi

- Eğitmen eğitimine katılan katılımcıların bu yeterliliklere sahip olup olmadıkları 3 g¼n s¼ren Eğitmen Yeterlilik Analizi ile tespit edilmektedir. İki uzmanın g¼zetiminde oluşturulan 6 kişilik gruplarda bu analiz yapılmaktadır. Bu analiz sonucuna g¼re ¼rneđin bir katılımcıda seminer planlama ¼zelliđi eksik g¼r¼ld¼yse bu alanda kendisini geliştirmesi için program yapılmakta ve bu programı belirlenen s¼re içerisinde bitirmesi beklenmektedir.
- Eğitmen eğitimi sertifikası 3 yıl geçerli olup 3 yılın sonunda bu sertifikanın yenilenmesi gerekmektedir.

Öğleden sonra Hukukçu Dr. Christian Bochmann'dan Almanya'nın sosyal güvenlik sistemi ile ilgili daha detaylı bilgi alınarak vaka çalışması yapıldı. Alınan bilgiye göre, Almanya'da sosyal kaza sigortasını işverenler, kreş ve okul idaresi ödemekle yükümlüdür. İşverenler işletme büyüklüğüne, tehlike durumuna ve risklerin önlenip önlenmemesine göre farklı prim ödemektedir. Almanya'da yaklaşık 3000 iş müfettişi bulunmaktadır. 1 iş müfettişi yaklaşık 1333 işyerini kontrol etmek/denetlemek zorundadır. Ancak bu sayı yeterli olmadığı için çalışanlarda davranış odaklı iş güvenliği politikası benimsenmiştir. Katılımcılarla birlikte yapılan vaka çalışmasında bu politika detaylandırılmış ve tartışılmıştır.

3. GÜN

Programın üçüncü günü ticaret ve sanayi kuruluşlarına yönelik faaliyet gösteren 9 farklı kuruluştan biri olan ve inşaat sektöründe faaliyet gösteren BG BAU'dan gelen iş müfettişi Bernd Merz'in yaptığı bilgilendirmeye göre;

- Kaza sigortası kapsamında ödeme yükümlülüğü işverende olduğundan işyerinde meydana gelen her türlü kaza ve meslek hastalığından ve önlenmesinde sadece işveren yükümlü olup iş güvenliği uzmanı sadece danışmanlık hizmeti vermekte ve kararları tavsiye niteliğindedir. Kanunen bir sorumluluğu bulunmamaktadır.
- İş müfettişleri tarafından verilen cezalar, işveren ve çalışan temsilcilerinden oluşan yönetim kurulu tarafından değerlendirilmekte böylelikle iş yaşamında daha adil bir düzen sağlanmaktadır.
- İnşaat alanında, farklı ülkelerden gelen çalışanlar nedeniyle denetim ve eğitim faaliyetleri daha zor olduğu ancak diğer ülke vatandaşlarının Almanya iş kazası istatistiklerinde yer almaması ve yürütülen

önleme faaliyetleri sebebiyle ölümlü kazalar gittikçe azalma göstermektedir.

- İnşaat alanında bazı meslek hastalıkları sigorta tarafından karşılanmamaktadır. Bunun nedeni ise çalışanın sürekli firma değiştirmesi nedeniyle sorumlu işverenin tespit edilmesinin zorluğudur.
- Yasalara göre çalışan eğitiminden sorumlu kişi işveren olduğu için DGUV tarafından çalışanlara doğrudan eğitim verilmemekte olup işverenlere eğitim verilmektedir.

Ayrıca iş güvenliği uzmanlığı eğitimine ilişkin aşağıdaki detaylar hakkında bilgi alınmıştır:

- Eğitim 3 farklı aşamadan oluşmaktadır. Eğitim süresi toplam 6 hafta sürmektedir. Bu 6 hafta süresince toplam 4 test/ sınav yapılmaktadır. Eğitimin 4. Haftasından sonra 6 - 8 haftalık staj süreci başlamaktadır. Katılımcılar eğitim süresinin sonunda tez hazırlamak ve oluşturulan bilim komisyonuna sunmakla yükümlüdür. İş güvenliği uzmanları iş sözleşmesi ile işverenlere hizmet sunmaktadır.

4. GÜN

Sabah oturumunda Joachim Schiefer tarafından metal işleri uygulamalı eğitim salonunda makine güvenliği, risk değerlendirmesi, KOBİ'lerde iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları hakkında bilgi verildi. DGUV bünyesindeki iş müfettişlerine yönelik eğitimlerin bir kısmı bu salonda gerçekleştirilmektedir. Bu eğitimde iş müfettişlerinin KOBİ üretim faaliyetini uygulamalı olarak öğrenmesi ve iyi-kötü uygulamaları değerlendirerek risk analizi yapması beklenmektedir.

Öğleden sonra, Enerji, Tekstil, Elektrik ve Medya ürünleri sektöründe faaliyet gösteren BG ETEM’de yılda yaklaşık 300 eğitim verilmekte olup yaklaşık 400.000 kişiye ulaşılmaktadır. Yüksekte çalışma eğitimi uzmanı olan Ralf Dieter Roth tarafından yüksekte çalışmada kullanılan kişisel koruyucu donanımlar hakkında bilgi verildi. Ayrıca Sayın Roth uygulamalı olarak ekipman kullanımlarını katılımcılara gösterdi. Ardından yüksekte çalışma eğitim sahası ziyaret edilerek uygulamalı yüksekte çalışma eğitimi gözlemlendi.

5. GÜN

Çalışma ziyaretinin son gününde Stuttgart'ta bulunan ve DGUV'de sigortalı olan Euchner firması ziyaret edildi. Bu ziyaret esnasında İhracat Proje Müdürü Ralf Bachner'den Euchner'in tarihçesi, faaliyet alanı, üretim faaliyetleri ve ürünleri hakkında bilgi alındı. Euchner Türkiye Genel Müdürü Oğuz Bayrak ise AB normlarındaki uluslararası makine direktifi ve standartlar hakkında detaylı bilgi aktardı. Daha sonra ise üretim tesisi ziyaret edilerek üretim müdürü tarafından iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ve üretim hakkında bilgi verildi.

Üçüncü Bölüm Almanya Çalışma Ziyaretine İlişkin Değerlendirmeler

---

Katılımcılardan eğitim sonrası üç başlık altında eğitimi değerlendirmeleri istenmiştir. Yöneltilen sorulardan ilkinde yapılan ziyaret kapsamında en beğendikleri 3 uygulamaya yönelik nedenleri ile birlikte değerlendirme yapmaları istendi. Bu değerlendirmelere göre katılımcıların en beğendikleri uygulamalara ilişkin değerlendirmeleri aşağıda sunulmuştur:

- Uzmanların mesleki yetkinliğinin artırılması için çalışan bir sistem kurulmuş, anlamayı ve öğrenmeyi hedefleyen eğitim sistemi oluşturulmuş. DGUV’da verilen eğitimlerin teorikten ziyade atölyelerde makine ve ekipman başında verilmesi ve bu şekilde etkili bir öğrenme gerçekleşmesi oldukça faydalı bulunmuştur.
- DGUV’nin eğitim taleplerini, oluşturdukları örümcek ağı modeliyle ve geniş eğitimci havuzu ile profesyonelce karşılaması ve teorik ve pratik eğitimlerin gerçek uygulama alanlarında ve işi bizzat yapanlar tarafından

verilmesi eğitimlerin etkinliği açısından güzel bir uygulama olarak karşılanmıştır.

- İş güvenliği uzmanları sektörün içinden ve sektör tarafından kabul edilen uzman kişilerden oluşmaktadır. Sistem aktörlerinin işin içinde olması birbirleriyle işbirliği yapmaları, denetim ve kontrol etmeleri ayrıca devletin üst politika belirlemede beraber çalışılması beğenilen uygulamalardandır.
- İş güvenliği uzmanlarının belgelendirilmesi aşamasında 6 haftalık eğitim ve yeteri kadar sınav yapılması ve bu sınavların zorluk düzeyinin üst seviyede olması, pratik bilginin ölçülmesi ve değerlendirmesi ile sertifikalandırma yapılması, iş güvenliği uzmanının yapacağı işin ciddiyetini bilmesi ve kendisini buna göre hazırlaması açısından etkili bir uzmanlık süreci olarak öngörülmüştür.
- Sigorta sistemi devlete bağlı olmadan, hızlı bağımsız bir yönetim sunması sonucu etkin çalıştığı dile getirilmiştir.

- Kaza geçiren işçinin rehabilite edilmesinde her türlü imkânların sunuluyor olması, rehabilitasyonda işçinin gerekirse evinin kaza sonrası oluşan bedensel koşullara uygun hale getirilmesi kaza sonrası destekleri açısından faydalı uygulamalardan olduğu, işçi kazasında % 90'a varan oranda rehabilitasyonun olması, kişinin kendine uygun başka işlere yönlendirilmesi gibi uygulamaların önlemenin ödemekten daha ucuz olduğu mantığına uygun olduğu belirtilmiştir.
- KOBİ'lerin risk değerlendirmesi ilk olarak DGUV tarafından yapılması ve her KOBİ'nin ihtiyaç duyması halinde bunu geliştirmesi farklı bulunan ve beğenilen otumlardandır. Böylelikle kar marjları düşük olan küçük işletmelerin maliyetten kaçınarak risk değerlendirmesi uygulamalarını kısıtlı yapmalarının veya hiç yapmamalarının önüne geçilebileceğinden bahsedilmiştir.
- DGUV'nin karşılıksız ekipman sağlanması gibi iş sağlığı ile ilgili koşullarını düzeltmek isteyen işletmelere ihtiyaçlarını karşılamaları için destek primi sağlamanın

İSG açısından gerçekçi ve uygulanabilir bir çözüm olduğu tartışılmıştır.

- Yetişkin eğitimine yönelik yeni eğitim tekniklerden bahsedilmesi ve etkili bir eğitim için sunulan materyaller katılımcılar açısından beğenilen eğitim başlıklarından biridir.

Katılımcılara yöneltilen soruların ikincisi olan *“Edinilen bilgiler doğrultusunda yurtdışında görülen uygulamaları Türkiye’deki uygulamalar ile kıyaslayınız”* başlığına ilişkin katılımcı değerlendirmeleri aşağıda sunulmaktadır:

- Almanya’da iş sağlığı ve güvenliği kültürünün iyi oturması ve insanların kuralların sadece koyulmuş olmak için koyulmadığını, her şeyin onlar için yapıldığını bilmesi sebebiyle koyulan kurallara uyumun kontrol edilmesine çok fazla gerek kalmadığı belirtilmiştir. Bununla birlikte küçük yaştan itibaren iş sağlığı ve güvenliği kültürünün verilmemiş olması, ilerleyen yaşlarda kanuni gerekliliklerle verilmesi sebebiyle ülkemizde insanların çalışma hayatında

sağlıklı ve güvenli çalışmalarını için koyulan kuralların bireyler tarafından benimsenmekte zorlanmaktadır.

- Türkiye'deki yasal düzenlemeler ihtiyaçları karşılayacak niteliktedir; ancak uygulama anlamında çok büyük sıkıntılarının mevcuttur. Almanya'da iş sağlığı ve güvenliği sistemi ve sosyal güvenlik sistemi iç içe olması sebebiyle işverenin bir kaza olması halinde daha fazla prim ödeyeceğini bilmesi önlemleri almak konusunda caydırıcı etkiye sahiptir. Bu kazaların ve meslek hastalıklarının önlenmesinde etkili bir uygulamadır.
- İş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri ve işverenlerin eğitimleri de Türkiye ile ciddi farklılıklar göstermektedir. Almanya'da eğitim süreci uzundur, uzmanlık alanlarına göre sertifikalandırma yapılmaktadır; Türkiye'de uzmanlık alanı söz konusu değildir, süreç yeterlilik sağlanmayacak kadar kısadır.
- İş güvenliği uzmanlığı eğitimi Almanya'da belirli bir sektör ve saha tecrübesi olanlara verilmektedir.

Türkiye’de ise sadece mezun olunan bölüme bakılıp saha tecrübesine bakılmaması işyerlerinde iş güvenliğinin sağlanmasında aksaklıklar oluşturmaktadır.

- Almanya’da İGU eğitimlerinin yaklaşık 3 ay sürmesinin ve eğitim süresince tek bir sınav yerine aşamalı sınavların olmasının, bununla birlikte eğitim sonunda staj yapılan sektöre yönelik hazırlanan raporun ve sunumun bir komite tarafından değerlendiriliyor olmasının uzman niteliğini artıracak yöndedir. Uzmanlar daha sonra projenin hazırlandığı sektörde çalışabilmektedir. Sektöre yönelik uzmanlıkların bulunması, uzmanın farklı bir sektörde çalışmak istemesi halinde İGU eğitimlerinin içinde yer alan raporlama ve sunum kısmı tekrar gerçekleştiriliyor. Türkiye’de de bu uygulama yerleştirilebilir.
- İş güvenliği uzmanlarının iş ve işlemlerden sorumlu bireyler olmayıp, danışmanlık hizmeti sunuyor olması yine Türkiye’de uygulanmamaktadır. Bununla birlikte

maaşlarını işverenden alıyor olmaları benzer bir uygulama olarak görülmüştür.

- Türkiye’de ve Almanya’da iş sağlığı ve güvenliğine ait kanunların kapsayıcılıklarına ilişkin farklılıklar da katılımcıların önemli bulduğu başlıklardandır. Almanya’da acil durum çalışanları, her kademedeki yer alan öğrenciler, kreşler de kanun kapsamındadır.
- Türkiye’de çalışan eğitimleri devlet tarafından ÇASGEM aracılığıyla, özel sektörde faaliyet gösteren OSGB ve danışmanlık firmaları tarafından ve işyerinde istihdam edilen İGU tarafından verilmektedir. Türkiye’de çalışan ve iş güvenliği eğitimlerinin birçok kanal tarafından verilmesinin eğitim niteliğinin düşmesine neden olmaktadır.
- Eğitim kitlesi farklıdır. Almanya eğitimi İSG uzmanı, iş müfettişi, işveren, çalışan temsilcisi gibi İSG profesyoneline yönelik olarak düzenlemektedir. ÇASGEM’de eğitim ağırlıklı olarak çalışana verilmektedir.

- Almanya’da çalışan eğitimleri işverenin sorumluluğundadır. DGUV aracılığıyla bire bir her çalışana eğitim vermek yerine, eğitimcilerin eğitimi ile iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri gerçekleştirilmektedir. İşyerlerinde yürütülen faaliyetleri en iyi bilen, kıdemli uzman veya ustabaşı uygulamalı olarak eğitilerek, işyerinde çalışan diğer çalışanların eğitilmesi sağlanıyor ve böylece maliyetler de azaltılıyor. Türkiye’de çalışan eğitimi verilmektedir.
- Türkiye’de sektörde planlı ve plansız denetimleri ve şikâyet üzerine gerekli incelemeleri İş Müfettişleri ve İş Müfettiş Yardımcıları yürütmektedir. İş Müfettişleri ve İş Müfettiş Yardımcıları eğitimleri İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından programlanmakta, mevzuat ağırlıklı olup denetim ve incelemelerle işbaşı eğitimleri bulunmaktadır.
- Almanya’da ise İş Müfettişleri eğitimi DGUV’da uygulamalı olarak gerektiğinde cihaz, makine, ekipman kullanarak gerçekleştirilmektedir. Böylece iş

piyahasında karşılaşacakları makineler, doğru kullanımları konusunda bilgi sahibi olmaktadırlar.

- Almanya'daki teftiş sistemi, sigorta sistemi ve eğitim sistemi Türkiye ile farklılıklar göstermektedir. Teftiş sistemi Türkiye' de olduğu gibi sadece bakanlık müfettişleriyle yapılmamaktadır. Sigorta sisteminde bulunan müfettişler de özellikle sektörel uzmanlaşma sağlayarak teftiş sisteminde yer almaktadır.
- Sigorta sistemi de özellikle kaza sigortasının sadece çalışanları değil kreş çocuklarını ve öğrencileri de kapsaması Türkiye ile gösterdiği farklılıklar arasındadır. İşverenlerin işyerlerini sigortalatması ve işyerinde bulunan olumsuzlukların ödenmesi zorunlu olan prim miktarının artmasına neden olmaktadır. Bu da özellikle iş sağlığı ve güvenliği kazalarına karşı işvereni önlem almaya teşvik etmektedir.
- Almanya'da bulunan Kaza Sigortaları adında bir fona ait sigorta ücretleri işverenler tarafından yatırılmaktadır. Böylece hem işyerinin hem de çalışanların tamamı fon kapsamında yararlanıcı

olabilmektedirler. Çalışan eğitimleri, iş kazası ve meslek hastalıkları maliyetleri, rehabilitasyon hizmetleri vb. işveren yükümlülüklerinin birçoğu bu fondan karşılanmaktadır. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya getirilmesine rağmen iş kazası sayısı veya meslek hastalığı tanısında iyileşme görülmeyen işyerlerine ait sigorta primleri ertesi sene yükseltilmektedir.

- Almanya’da iş kazalarının önlenmesine yönelik ciddi araştırmaların yapılıyor olması da önemli farklılıklardandır.

Katılımcılara yöneltilen en son soru olan *“Ülkemize aktarılması sonucunda faydalı olacağına inandığınız uygulamalar neler olabilir?”* sorusuna ilişkin katılımcı değerlendirmeleri aşağıda sunulmaktadır:

- Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oturabilmesi için öncelikle çok küçük yaş gruplarından itibaren her sene uygulamalı eğitimlerle bu konuya yer verilmeli ve iyi uygulamalar daima ödüllendirilmelidir.

- Dünyadaki iş güvenliği kuralları Türkiye şartlarına en önemlilerinden başlanarak tedricen uygulanmalıdır, çünkü iş güvenliği kültürü olmayan bir iş hayatında bu kuralları uygulamak büyük sıkıntılar doğurur ve doğal bir direnç oluşturur. Cezaya dayalı değil eğitime dayalı bir süreç izlenmeli iş güvenliği kültürü oluşturulmalıdır.
- Ulusal İstihdam Strateji Belgesi'nde sektörlerde çalışanların mesleklerine ait eğitimlerinin ve belgelendirilmelerinin yanı sıra işverenlere ve çalışanlara iş güvenliği kültürünün oluşturulması vurgulanmalıdır.
- İş güvenliği uzmanlığı ve işyeri hekimliği eğitimleri daha ciddi ve profesyonel olarak verilmelidir. İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin eğitim süreçlerinin daha uzun ve nitelikli olması, bununla birlikte sektörel uzmanlaşmaların sağlanacağı, uygulamalı çalışmaların olduğu bir eğitim yapılması gerekmektedir.

- İş güvenliği uzmanı olacaklarda mutlaka öncelikle iş deneyimi (sahada mühendis olarak çalışmış olma vb.) aranmalıdır. Bununla birlikte uzmanlık eğitimlerinin süresinin uzatılması, uygulamaların makine ve ekipman başında yapılması, sınavlarının iş sahasının tehlike ve risklerini daha iyi ölçecek şekilde olması gerekmektedir.
- İş güvenliği uzmanlarının ücretleri işveren tarafından karşılanması işin usulüne uygun yapılmasına engel oluşturmakta, primlerinin işverenden kesileceği bir fon üzerinden karşılanmalıdır.
- İş müfettişlerinin hazırlayıcı eğitimlerinin DGUV'de KOBİ'lerde görülebilecek eski ve yeni teknoloji ve ekipman ve makinelerin bulunduğu atölyelerde bizzat ekipman başında ve ürün üreterek gerçekleştirilmesi sonucu riskleri birebir görebilme imkanlarının olması Türkiye'de de uygulanmalıdır.
- Ayrıca iş müfettişleri sayısının da ülkenin işyeri sayısına göre düzenlenmesi gerekmektedir. Ceza ve

denetim sisteminin sigorta sistemi ile yeniden planlanarak işleyebilir ve uygulanabilir bir sistem oluşturulmalıdır.

- Sigorta sisteminin acil olarak değiştirilmesi gerekmektedir. Sigorta sisteminin yapısı ve işleyişine ilişkin düzenlemeler yapılmalı, tüm bireyler sigortalanmalı ve sigorta şirketlerinin iş güvenliği konusunda denetim rolü üstlenmelidir.
- İşverenlerin işyerini sigortalatmak zorunda olması Türkiye’ de de iş sağlığı ve güvenliği sorunlarının çözülmesi için iyi bir adım olacaktır. İşverene daha ciddi sorumluluk verilmesi daha iyi önlem almasına ve çalışma hayatında iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşmasına katkı sağlayacaktır.
- Özellikle KOBİ’ler için örnek kontrol listelerinin hazırlanması gerekmektedir. Standart risk değerlendirmeleri kontrol listeleri oluşturulurken farklı işyerlerine özgü riskler dikkate alınmalıdır.

- DGUV'nun örgüt yapısının örnek alınarak ÇASGEM örgüt yapısı ve faaliyet alanlarının tekrar düzenlenmesi, etkinliğinin artırılması gerekmektedir.
- ÇASGEM tarafından gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerinde DGUV eğitim modelinin örnek alınması, eğitim modüllerinin güncellenmesi, uygulamalı eğitimler sağlayabilmek için simülasyon laboratuvarlarının kurulması, eğitim yöntemi olarak yaygın eğitim tekniğinin baz alınması, eğitimcilerin eğitimi yönteminin benimsenmesi gerekmektedir.
- Çalışanların eğitimlerinden ziyade işverenlerin eğitimlerine dikkat çekilmeli ve mevzuatta işveren eğitimleri zorunlu tutulmalıdır. Özellikle bu eğitimleri veren kamu kurum ve kuruluşlarının ve özel kuruluşlarının eğitim sistemini revize etmesi eğitim içeriğinde, eğitim alanlarında eğitim etkinliğini artıracak standartlar oluşturulması ve Almanya'daki olduğu gibi ÇASGEM'in de bu kuruluşları akredite eden bir kamu kurumu olması gereklidir.

- Ergonomi ve psikososyal risk etmenleri ile mücadele de araştırmaların yurütülmesi gerekmektedir.
- alışan temsilcisi seçeneksiz sendika temsilcisi olmamalıdır. Mevzuatımıza göre yetkili sendika bulunması halinde sendika temsilcisi çalışan temsilcisi olmaktadır. Bulunması halinde sendika temsilcisi olmalıdır ifadesi yerine bu seçenek olarak belirtilmelidir.

Dördüncü Bölüm Alman Sosyal Güvenlik Sistemi

Almanya’da iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili düzenlemeler, kamu çalışanları ve tarım çalışanları da dahil olmak üzere bütün çalışanları kapsamaktadır. İşletmeciler ve serbest meslek sahipleri, yasa gereğince ya da tüzükte öngörülmesi nedeniyle zorunlu sigortaya tabi değıllerse, kendilerini ve birlikte çalışan eşlerini gönüllü olarak sigorta ettirebilmektedir. Memurlar için ise farklı düzenlemeler mevcuttur. Yasaya göre, sadece 15 ile 17 yaş arası küçüklerin çalışmasına izin verilir ve bu yaş grubu aralığında çalışanlar iş kazası sigorta fonu ile iş kazaları ve hastalıklarına karşı sigortalıdır. İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarından işveren sorumludur. Yasal kaza sigortasının finansmanı, yalnızca işverenlerden alınan çalışan sigortalının ücretine ve kaza riskinin tehlike derecesine göre değışmekte olan prim kesintileriyle sağlanmaktadır, çalışanlar prim ödememektedir. Tarımsal kaza sigortasında, tarımsal işletme alanı ile işletmenin değerine bağılı olarak prim oranlarında özel kıstaslar

geçerlidir. Kamusal kaza sigorta kurumları, harcamalarını düzenli olarak vergilerden karşılamaktadır. Kaza önleme prensibine dayalı tüm düzenlemeler, çalışanların çalışma esnasındaki davranışlarına odaklanan kuralları içermektedir. Çalışanların eğitiminden, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınmasına kadar işveren sorumludur. Çalışanların ise güvenlik bilinci ile işvereni desteklemeleri gerekmektedir. Ayrıca çalışanların aynı zamanda özel olarak işyeri için işveren tarafından geliştirilen davranış kurallarına uymaları zorunludur. Çalışanlar yasal bir “kaza sigortası fonu” ile iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalıdır. Çalışanların çoğu için, işverenlerin oluşturduğu bir endüstriyel işveren sorumluluk fonu da bulunmaktadır.

Yasal düzenlemeler

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili düzenlemeler, yasa ve yönetmeliklerin yanında işveren sorumluluk fonları tarafından oluşturulan kaza önleme kodlarında düzenlenmektedir. Yönetmelikler kapsamında önleyici tedbirlerle hem işçi sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi,

hem de sosyal güvenlik sistemlerinin maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir. Aşağıda sunulan şekilde yer alan tüm sigortalar zorunludur. Çalışan ve işveren; sağlık, emeklilik, bakım hizmetleri ve işsizlik sigortalarında birlikte katkı payı öderken, kaza sigortasında ise sadece işveren katkı payı ödemektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası (Arbeitsschutzgesetz), işyerinde tehlikeleri değerlendirmek, uygun önleyici tedbirler almak ve kullanılan tedbirler hakkında çalışanları bilgilendirmek için zorunlu görevler altında İşyeri Hekimleri, Güvenlik Mühendisleri ve Diğer Meslek Güvenlik Görevlilerini işveren tarafından görevlendirilir. İşveren tehlikeli alanlarda ve durumlarda tedbirleri almak ve koruyucu iş sağlığı hizmetlerini sağlamak zorundadır. Acil tehlike olması halinde çalışanların işi bırakma hakkı bulunur. İşyerinde gerekli önlemlerin alınmaması halinde çalışanlar teftişe gerekli bilgileri verebilir.

İşyeri Hekimleri, Güvenlik Mühendisleri ve Diğer Meslek Güvenlik Görevlileri Yasası (İş Güvenliği Yasası)

İş Güvenliği Yasası (Arbeitssicherheitsgesetz); ergonomik işyeri tasarımı gibi konular da dahil olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği konularında, uygun nitelikte iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarını atama yükümlülüğü işverenlere aittir. İş sağlığı ve güvenliği uzmanları, çalışma ortamında sağlık ve güvenlik faktörleri hakkında işverenlere danışmanlık yapmakla yükümlüdür. Danışmanlık kapsamı; işletim tesisleri, ekipman ve işyeri tasarımı satın alma planlama süreci ile başlayıp, çalışma koşullarının değerlendirilmesine kadar uzanmaktadır. Bununla birlikte, işyeri hekimleri engelli çalışanların işyerine uyumu ve iş kazası sonrası engelli olan bireylerin işyerine adapte edilmeleri konusunda danışmanlık sağlamalıdır. Diğer tüm konularda ise, sadece danışmanlık yapmakla sorumludur, asıl sorumluluk işverendedir. Kanun, yönetmeliklerle desteklenmektedir. (Betriebsärzte und für Fachkräfte Arbeitssicherheit, DGUV Düzenleme 2).

İş Süreleri Kanunu

İş Süreleri Kanunu (Arbeitszeitgesetz); çalışma sürelerinin maksimum uzunluğu, işçi sağlığı ve güvenliğinin korunması için mesai saatleri içinde ve mesaiden sonraki zamanlarda asgari dinlenme sürelerini ortaya koymaktadır. Kanunun 10. ve 11. maddelerinde bir haftalık zaman diliminde 24 saatlik dinlenme süresi ve bir yıl içinde en az 15 Pazar günü dinlenme verilmesi kuralı getirilmiştir. Pazar ve tatil çalışmaları hakkında genel yasak vardır.

Çocuk İşçileri Koruma Yönetmeliği

Jugendarbeitsschutzgesetz, çocukları ve gençleri koruyan bir yasadır. Bu yasa ile küçüklerin bir işe nasıl alıştırılacakları, asgari çalışma yaşı, çalışma süreleri, yıllık tatillerinin nasıl olması gerektiği gibi konular düzenlenir. Çocukların çalışması yasaktır. 15 yaşını doldurmamış olan kişi çocuk sayılmaktadır. Yasaya göre 15 ile 17 yaş arasındaki çocukların çalışmasına izin verilmektedir. Gençler (18 yaşını doldurmamış) haftada 40 saatten fazla çalıştırılmamalıdır. Çocuk İşçileri Koruma Yönetmeliği daha ayrıntılı olarak, 13 yaş ve üzerindeki çocukların

“Çocuk İşçileri Koruma Yönetmeliği”nde uygun görülen ve izin verilen “hafif çalışma”larda çalışmalarını gerektiğini ve istisnaları belirlemiştir. Çalışan Çocukların Korunması Yönetmeliği de, çalışan çocukların okula tam zamanlı devamını zorunlu tutmuştur.

Çalışan Anneleri Koruma Yönetmeliği

Mutterschutzgesetz’de; çalışan anneleri ve çocuklarını işyerindeki tehlikelerden, aşırı iş yükünden ve sağlıklarına zarar verecek etkilerden korumak için hükümler bulunmaktadır. Hamile kadınlar genel olarak çocuğun doğumundan önceki altı hafta ve doğumu takip eden sekiz hafta boyunca çalıştırılmamalı. Hamilelik süresince ve doğumu takip eden dört haftanın bitimine işten çıkarılmaları yasal değil. Yasal olarak Almanya’da bulunmayan hamile kadınların da tıbbi bakım almaya hakları vardır.

Ürün Güvenliği Yönetmelikleri

Çeşitli güvenlik gereksinimlerini ve diğer gereksinimleri karşılayan ürünlerin Almanya’da pazarlanması Ürün

Güvenliği Yasası (Produktsicherheitsgesetz) ve onun alt yönetmelikleri hükümlerine tabidir ve tüketici malları ve işyerinde çalışanlar tarafından kullanılan ürünler bu yasa kapsamında üreilmeleri halinde geçerli kabul edilmektedir. Kanun ayrıca sadece güvenli ürünlerin üretilmesine izin verir ve Avrupa Topluluğu içinde satılan ürünlerin izinleri Avrupa'daki yasal düzenlemelerin ulusal uygulamaları için temel oluşturur.

Tüketim mallarının ve teknik donanımlarının kaza riski taşımaması veya insan sağlığı için tehdit oluşturmaması gerekir. Hem bu ürünlerin üreticileri, ithalatçıları ve distribütörleri de ürettikleri malların insan sağlığı, can ve mal güvenliğinin sağlanmasından sorumlu oldukları gibi üretilen ürünlerin sorumluluğu piyasada herkese aittir. Üretilen ürünlerin temini, kullanıcı sağlığı ve güvenliği açısından bir tehlike arz etmeden yasa kapsamında satışının sağlanması gerekir.

İş Sağlığı Yönetmelikleri

Teknik ve organizasyonel iş sağlığı ve güvenliği önlemleri açısından değerlendirildiğinde, çalışanların işleri ve

sağlıkları arasındaki etkileşimler hakkında ve sağlık hizmetleri hakkında bilgilendirilmeleri oldukça önemlidir. Yasal düzenlemeler zorunlu ve isteğe bağlı önleyici checkup ihtiyacı konusunda çalışan haklarını da düzenler ve işveren ve işyeri hekimine ait yükümlülükleri de garanti altına alır. Yönetmelik işle ilgili hastalıkları ve meslek hastalıklarını önlemeye yardımcı olurken, bireylerin yeteneklerini korumasını sağlar, aynı zamanda şeffaflık sağlayarak çalışanların gönüllü checkup talep etmelerini teşvik eder. Kişisel sağlık bilgileri, istihdam ve veri koruma yasalarıyla korunmaktadır. Yasal düzenlemelere (Verordnung zur arbeitsmedizinischen Vorsorge) iş sağlığı da eklenmiştir.

Mevcut iş sağlığı bilgisi ve işyerinde hastalıkların önlenmesi için öneriler hakkında kuralların belirlenmesi İş Sağlığı Komitesi'nin sorumlulukları arasındadır.

Kişisel Koruyucu Ekipman Yönetmelikleri

Kişisel koruyucu ekipman yönetmelikleri (PSA-Verordnung) başta işyerindeki risklerin azaltılması olmak

üzere tüm sektörlerde kişisel koruyucu ekipman kullanımı, seçimi ve temini ile ilgilidir. İşverenler, çalışanların bu tür ekipmanların doğru kullanımı konusunda eğitildiklerinden emin olmalıdırlar.

Yük Taşıma Yönetmelikleri

(Lastenhandhabungsverordnung); çalışanlar için, özellikle sağlık riski ve yaralanma tehlikesi olan yerlerde, elle taşımalarda iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını düzenlemektedir. İşverenlerin mümkün olduğunca, çalışanların elle yük taşımalarından kaçınmaları gerekmektedir. Elle yük taşımadan kaçınmanın mümkün olmadığı durumlarda, işveren çalışanlara en üst seviyede güvenlik tedbirlerini sağlamalıdır. Bu amaçla, uygun sağlık ve güvenlik tedbirlerine karar verilmesi için çalışma koşullarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

İnşaat Sahalarında İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmelikleri

İnşaat sahalarında iş sağlığı ve güvenliği yönetmeliklerinin (Baustellenverordnung) hükümleri, diğer sektörlerle nazaran inşaat çalışmalarının doğasında olan gelişmiş kaza ve sağlık

risklerini azaltmayı ve inşaat çalışanlarının güvenliğini, sağlığını korumayı, geliştirmeyi ve iyileştirmeyi hedeflemektedir. Düzenlemelerin ana unsurları; belirli bir şekilde önceden iletişimin sağlanması, bir iş sağlığı ve güvenliği planının oluşturulması ve bir koordinatörün atanmasıdır. Bu unsurlar planlama ve inşaat projelerinin koordinasyonunu geliştirmek için hesaplanır, böylece işçilerin tehlikeleri erken bir aşamada tespit etmeleri ve yok etmeleri sağlanabilir.

İşyerini Kamera Sistemleriyle Kayıt Ve Görüntüleme İle İlgili Yönetmelikler

İşyerini kamera sistemleriyle kayıt ve görüntüleme ile ilgili yönetmeliklerde (Bildschirmarbeitsverordnung) işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurallarının pekiştirilmesinde kullanılmak üzere video görüntülerinin alınması uygulaması düzenlenmektedir. Bu kurala tüm işverenler uymalıdır. Düzenlemelerde cihazların görüntülenmesi, işyeri ve işyeri çevresinin görüntülenmesi, bir yazılımla iş organizasyonu için minimum gereksinimler bulunmaktadır. Ayrıca ekranlı araçlarla çalışmalar için profesyonel göz muayeneleri yapılmasını ve özel gözlük kullanımının sağlanmasını içermektedir.

İş Ekipman Yönetmelikleri

İşyeri Güvenliği Yönetmelikleri (Betriebssicherheitsverordnung); işyerinde kullanılan araç ve makinelerin çalışanların sağlık ve güvenliğini tehlikeye atmadığından emin olmalarıyla ilgili hükümleri içermektedir. Düzenlemelerde, gözetim gerektiren ekipmanların (buhar kazanları, basınçlı kaplar ve asansörler vb.) kullanımı sırasında çalışanları ve üçüncü tarafları korumak için alınan geniş önlemler yer almaktadır.

İşyerleri Yönetmelikleri

İşyerleri yönetmelikleri (Arbeitsstättenverordnung); fabrikalar, atölyeler, ofisler ve depolarda çalışanların sağlık ve güvenliklerini temin etmek ve riskleri önlemek için bu yerlerin nasıl düzenleneceğini belirtir. Düzenlemeler havalandırma, aydınlatma ve sıcaklık gibi konuları kapsamaktadır.

Tehlikeli Maddelerle İlgili Düzenlemeler

Tehlikeli madde yönetmelikleri (Gefahrstoffverordnung); tehlikeli madde ve kimyasalların kullanımı konusunda çalışanları korumak için önlemler sağlar. İşverenlere, işyerlerine özgü koruyucu önlemlerin alınması için yasal düzenlemeler sunar.

Tehlikeli maddeler ve kimyasalların zararlılık derecesinin değerlendirilmesi ve tehlike seviyelerine göre güvenlik önlemlerinin uygulanmasında uyulması gereken kuralları düzenler. Tehlikeli Maddeler Kurulu (AGS), Tehlikeli Maddeler için Teknik Kuralları (TRGS) hazırlar.

Biyolojik Ajanlarla İlgili Düzenlemeler

Biyolojik ajanlarla ilgili düzenlemeler (Biostoffverordnung); biyolojik ajanlar (mikroorganizmalar) ile temasa karşı, çalışanları korumak için sektörler arası yasal çerçeveyi oluşturmaktadır. Maddeler; koruyucu önlemler, enfeksiyon ve hassasiyet veya toksikolojik etkilere karşı çalışanları korumak için dört risk grubunda kategorize edilerek tanımlanmıştır.

İşverenler; Biyolojik Ajanlar Komitesi (ABAS) tarafından hazırlanan teknik düzenlemeler (TRBA) ile, özel tehlikeler ile başa çıkmak için çalışanları koruyucu önlemleri tanımlamak ve böylece bu geniş alanı kapsayacak şekilde temel kurallar oluşturmak zorundadırlar.

İşyerinde Gürültü ve Titreşim

İşyerinde Gürültü ve Titreşim Kontrolü Yönetmeliği (Verordnung zu Vibrationen und Lärm an Arbeitsplätzen); gürültüye bağlı işitme kaybı, kas ve iskelet bozuklukları ve nörolojik hasarları önlemek ve işyerinde çalışanlar için sağlık ve güvenlik koşullarını iyileştirmek amacıyla düzenlenmiştir.

Yapay Optik Radyasyon İş Güvenliği Yönetmelikleri

Yapay Optik Radyasyonla İlgili İş Güvenliği Yönetmeliği (Arbeitsschutzverordnung Strahlung Optischer zu künstlicher); iş yerinde yapay optik radyasyon riskinden çalışanlarını korumak amacıyla hazırlanmıştır.

Almanya Yasal Kaza Sigortası

(Gesetzliche Unfallversicherung)

Kaza sigortası, çalışan kişinin bir kaza veya çalıştığı işten dolayı meslek hastalığına yakalanması durumunda meydana gelecek işgücü kaybının maddi olarak telafisi amacıyla yapılan bir sigorta türüdür. Almanya'daki her firma, çalıştırdığı kişi için kaza sigortası yaptırmakla yükümlü olup, çalıştırdığı her bir kişi için, bağlı bulunduğu kaza sigortasına prim ödemesinde bulunur. Kaza aylığı, zorunlu emeklilik sigortasından bağlanan emekli aylığından ayrı olarak ödenmektedir. Almanya'da iş kazası sigortası (Unfallversicherung) 1884'ten beri bulunmaktadır. Günümüzde endüstri, tarım ve kamu işverenleri sorumluluk fonları tarafından karşılanmaktadır.

Kimler sigortalıdır?

Yasal iş kazası sigortası şu kişileri kapsamaktadır:

Sanayi, endüstri sektörü için;

- Sanayi sektöründe sözleşmeli çalışanlar, eğitmenler veya çıraklar
- Geçici süreli yurt dışında çalışanlar
- Evde veya çağrı merkezlerinde çalışanlar
- Rehabilitasyon alan kişiler (örneğin hastanedeki hastalar)

Girişimciler ve serbest meslek çalışanları, bir kaza sigorta enstitüsünden gönüllü sigortacılık hizmeti alabilirler. Bu bazı sektörler için yasalarla zorunlu tutulmuştur.

Tarım sektörü için;

- Tarım çalışanları (kendi namına çalışan işverenler, çalışanlar veya aile içinde çalışanlar)

Kamu sektörü için;

- Kamu çalışanları
- Demiryolu, posta ve telekomünikasyon sektörleri
- Anaokulu veya günlük bakım evlerindeki çocuklar
- Okul çocukları ve öğrenciler
- Ev hizmetlerinde çalışanlar
- Felaket veya acil durumlarda görevli insanlar

- Kan ve organ bağışında bulunanlar
- Felaketlerde veya kazalarda enstitülerde yardım eden gönüllüler (gönüllü yangın hizmetleri)
- Yasalar altında iletişim halinde olan kuruluşlarda çalışan gönüllüler
- Tanıklar
- Sivil savunma ve acil kurtarma ekipleri
- İşsiz kişiler ve sosyal güvenlik hizmetinden faydalananlar
- Cezaevinde, hükümlü işlerinde çalışanlar
- Kalkınma yardımında çalışanlar
- Ticari olmayan doğa yapım işlerinde yardımcı olanlar

Kendi namına çalışanların, yasayla sigortalı olma veya işveren sorumluluk sigorta fonu altında olma zorunluluğu bulunmamaktadır. Özel iş kazası sigortası hükümleri kadrolu memurlar için geçerlidir. Sigortalı bireyler hiçbir katkı payı ödemezken; sigorta katkı payları işverenler, okul yönetimi, kamu idaresi, devlet, bölgesel ve yerel otoriteler tarafından ödenmektedir.

Kaza aylığı sigortasının hizmetleri

Almanya’da meslekler itibariyle kurumsallaşan kaza ve meslek hastalıkları sigortaları (Berufsgenossenschaft), işyerinde, evden işe veya işten eve gelirken meydana gelecek bir kazada olsun, ya da çalıştığı işten dolayı meslek hastalığına yakalandığında olsun sigortalının bir iş kazası veya meslek hastalığı halinde, yasal iş kazası sigortasından haklarını temin etmesini sağlamaktadır:

- Tıbbi tedavi masrafları
- Mesleki uyum yardımı (gerekirse eğitim yenileme de dâhil)
- Sosyal uyum yardımı ve ek yardım
- Sigortalı ve aile fertleri için nakdi faydalar.

Tıbbi tedavi

İş kazası ve meslek hastalığı olması halinde iş kazası sigortası, sınırsız bir süre için bir hastane veya rehabilitasyon merkezinde tedavi, terapi, gerekli ilaç, medikal cihazlar veya tedavi masraflarını karşılar. İlaçlar, ilaç yardımları gibi katkı payını ödemezler.

Sakatlık parası

Çalışamaz halde olan ve işveren tarafından maaş ödenmeyen çalışanlara yaralanma parası ödenir. Çalışanların, raporlu olduğu sürece brüt kazancının % 80'i oranında ve en fazla 78 haftaya kadar ücretleri ödemeye devam eder.

Mesleki uyum yardımı

Eğer iş kazası nedeniyle çalışanların işe dönmesi mümkün değilse, çalışanlara mesleki uyum yardımı yapılır. Mesleki uyum yardımı, çalışanların işlerine dönmeleri ya da yeni iş bulmaları konusunda yardımları içerir. İşe uyum için yenileme eğitimlerini de kapsamaktadır.

Sosyal uyum yardımı ve ek yardım

Bu yardımlar, kaza geçiren bireylerin hayatlarını sürdürmek için ihtiyaçlarını karşılayacakları; araba ya da evlerinde yapılacak mali yardımları, yerel yardımları, psiko sosyal danışmanlık ve rehabilitasyon sporu masraflarını, bakım yardımlarını kapsamaktadır. Bunlara ek olarak iş kazası ve meslek hastalığı sonucu gerekli olan her tür tıbbi tedavi ve mesleki uyum yardımını da kapsamaktadır.

Sigortaluların emekliliği

İş kazası ya da bir meslek hastalığı sonrası sigortalılar emekli aylığı alırlar. En az % 20 işgücü kayıp oranının (tarımda % 30) tespit edilmesi durumunda işgücü kayıp oranı ve yıllık kazanca bağlı olarak geçici veya sürekli aylık bağlanır. Sigorta yıllık olarak ayarlanır.

Hemşirelik bakım parası

Bir iş kazası veya meslek hastalığı sonucu çalışanın bakıma ihtiyacı varsa, hemşirelik bakım masrafları ve gerekli olması halinde buna ek olarak konut bakım giderleri karşılanır.

Geride kalanlara aylık bağlanması

Kaza ve meslek hastalıkları sigortasından sigortalının geride kalan eşi ve çocuklarına aylık bağlanması için, ölümün kaza veya meslek hastalığından dolayı meydana gelmesi gerekmektedir. Çalışanın iş kazası ya da bir meslek hastalığı sonucu vefat etmesi halinde, bakmakla yükümlü olduğu varislerine ölüm tarihinde geçerli olan gelirin yedide biri kadar ölüm parası ödenir. Sigortalının eşine bağlanacak büyük aylık, sigortalının gelirinin % 40'ı oranındadır. Bu durumda, sigortalının eşinin 47. yaşını doldurmuş olması veya işgücü kaybının bulunması veya yetim aylığı almaya hak sahibi bir yetime veya engelli bir yetime bakması hallerinden birinin mevcut olması gerekmektedir. Sigortalının eşine bağlanacak küçük aylık ise, sigortalının

gelirinin % 30'u kadardır. Burada büyük aylıkta aranan şartlar mevcut değildir.

Kaza ve meslek hastalıkları sigortası, sigortalının ölümü sonucunda geride kalan 18 yaşın altındaki çocuklardan anne ve babasından birini kaybetmiş olanlara % 20, hem annesini hem de babasını kaybetmiş olanlara ise sigortalının yıllık kazancının % 30'unu yetim aylığı olarak ödemektedir. Yetim aylığının 18 yaşından sonra 27 yaşına kadar ödenmesi için,

- Çocuğun okulda olması ya da meslek eğitimi görmesi,
- Bir yıl gönüllü sosyal veya gönüllü ekolojik hizmette bulunması veya
- Bedensel ya da ruhsal engelliliği dolayısıyla geçimini sağlayamayacak olması gerekmektedir.

Tazminat

Sigortalıya bağlanan aylığın tazminat olarak ödenmesi;

- Sigortalının işgücü kaybının önemli oranda daha fazla azalmayacağı,

- Sigortalının yaşına göre yaşam beklentisinin tahmin edilebilir ve
- Tazminat neticesinde sosyal yardım alma durumunun söz konusu olmaması hallerinde mümkün olmaktadır.

Kaza veya meslek hastalığından dolayı işgücü kaybının % 40'tan az olması veya % 40 ve bunun üzerinde olması durumlarına göre tazminat ödemesinde farklı uygulamalar söz konusudur. İşgücünün % 40 ya da daha fazla azalması halinde, başvuru üzerine yarım emekli aylığı 10 yıl için tazminat olarak ödenebilmektedir. Tazminat, yıllık yarım emekli aylığının en çok dokuz katı kadar olabilmektedir. Bu takdirde 10 yıllık bir süre için tazminatın yanında emekli aylığının yarısının ödenmesine de devam edilmektedir. Böyle bir tazminat ödemesi halinde kaza aylığı, tazminat ödemesinden sonra 11. emeklilik yılından itibaren tekrar tam emekli aylığına çevrilmektedir.

İşgücünün % 40'tan daha az olması halinde de bir tazminat alınabilmektedir. Ancak, burada ödeme nihaidir. Yani, emekli aylığı hakkı bir defaya mahsus olmak üzere ödeme ile tasfiye edilmektedir. Ödenecek meblağda sigortalının

yaşı ve kazanın olduğu tarihten bu tarafa geçen zaman dikkate alınmaktadır.

Her iki durumda da karar vermeden önce kaza ve meslek hastalıkları sigortası ile konu müzakere edilmelidir.

İşgücü kaybının tespitinde uyuşmazlıklar

İşyeri kazası veya işten dolayı hastalanmalarda ve işgücü kaybı oranının tespitinde uyuşmazlıklar yaşanmaktadır. Kaza ve meslek hastalıkları sigortaları, çok belirgin bir durum yok ise, genelde işgücü kaybı oranının % 20'sinin altında olduğuna dair kararlar vermektedirler. Bu durumda kişinin bir de kendi ev doktoruyla konuyu görüşmesi ve buna göre gerektiğinde itiraz etmesi veya mahkemeye olayı intikal ettirmesi daha doğru olmaktadır. Bu karara karşı sigortalı itiraz etmez ise, bir hakkı varsa bile bunu ileride alması oldukça zorlaşmaktadır. Çünkü kazadan dolayı meydana gelen rahatsızlıkla birlikte ileri yaşların getirdiği rahatsızlıklar da artar ve işgücü kaybının yaştan mı yoksa kazadan mı kaynaklandığı tam olarak belirlenemez.

Diğer taraftan, geç yapılan müracaatların mahkemeye intikal ettirilmesi halinde, burada bazen yıllarca süren

duruşmalardan haklı da olunsa genelde bir sonuç alınamamaktadır. Bundan dolayı bir kaza neticesinde veya işten dolayı sağlıkta bir rahatsızlık olması durumunda gecikmeden ilgili kaza ve meslek hastalıkları sigortasına bir dilekçe ile müracaat edilmelidir.

Fonlama

Çeşitli işveren sorumluluk sigortası fonları, ticari ve tarım sektörleri için yasal iş kazası sigortasını oluşturmaktadır. Bu sigortalar işverenler tarafından ödenen katkılarla finanse edilmektedir. Tarımsal işveren sorumluluk fonuna devlet yardımı eklenir. İşverenin katkı miktarı, yıllık çalışan ücret toplamına ve işyeri tehlike düzeyine bağlıdır. İşverenler ödedikleri primi azaltmak için riskleri azaltmaya çalışmaktadırlar. Çalışanlar, okul/üniversite öğrencileri, kreş çocukları katkı paylarını kendileri ödemezler. Yasal kaza sigorta kuruluşlarının faaliyetleri Alman Sosyal Kodu VII'ye dayanmakta olup temelinde meslek hastalıklarının, iş kazalarının ve işle ilgili sağlık tehlikelerinin önlenmesi hedeflenmektedir.

İşveren sorumluluk sigortası fonları (Berufsgenossenschaften) ve kamu sektörü iş kazası sigortası fonları (örneğin Belediye kaza sigortası birlikleri) gibi fonlar bulunmaktadır. İş kazası sigorta sağlayıcıları; endüstriyel kazalar ve iş kazalarına karşı ülke çapında hizmet vermektedir.

Kaza sigortası enstitüleri, özel sektörde sektörler göre ayrılmıştır. Sanayi kurumları için 9 Alman Sosyal Kaza Sigortası Enstitüsü varken, kamu için faaliyet gösteren 26 Alman Sosyal Kaza Sigortası Enstitüsü bulunmaktadır. Ülke genelinde 76 milyondan fazla sigortalı ve 3,8 milyondan fazla işyeri bulunmaktadır.

Kamu sektörü kaza sigortacıları; itfaiye, demiryolu hizmetleri, posta ve telekomünikasyon hizmetlerinden sorumludur ve devlet otoritesine bağlı sigortacılar ulusal seviyede organize edilmiştir. Okullardaki, kreşlerdeki ve etüt merkezlerindeki yaklaşık 28 milyon çocuk ve eğitim hayatında farklı seviyelerde eğitim alan diğer öğrenciler, kamu sektörü kaza sigortacılarının sorumluluğundadır. İşe veya okula gidip gelme sırasında, işyerinde veya okulda, işyeri tarafından düzenlenen veya sağlanan spor aktiviteleri

(rekabet amaçlı olmayıp eğlence için düzenlenen, düzenli bir şekilde yapılan, şirket çalışanlarıyla sınırlandırılmış, çalışma saatleri öncesi, sonrası veya sırasında yapılan), partileri, işyeri tarafından düzenlenen geziler, okul gezileri, okul programları, spor faaliyetleri, üniversite veya kamu kütüphanelerini ziyaret sırasında meydana gelen kazalar da iş kazası olarak değerlendirilmektedir. Alkolün etkisiyle veya kişisel bir faaliyet sırasında meydana gelen iş kazaları sigorta kapsamı dışındadır.

Temsilciler Meclisi

Almanya’da, işverenlerin ve çalışanların eşit temsil imkânına sahip oldukları bir özerk yönetim yapısı bulunmaktadır. Temsilciler Meclisi’nde çalışanları temsil edecek temsilcileri çalışanlar seçerken, işverenler de kendilerini temsil edecek temsilcileri eşit sayıda seçerek yönetim kurulunu oluştururlar, bu kurullar bağımsız yapıdadır. Yönetim kurulu da Kurula başkanlık edecek kişiyi seçer. Bu mecliste; kazaların önlenmesi, rehabilitasyon, tazminat ödemeleri üzerine çalışmalar yürütülür. Mecliste kaza sigortası sistemi için bütçeler, tazminat ödemeleri ve en fazla ne kadar ödeneceği

belirlenir. İş kazası konusunda; kusur oranları, tazminat oranları vb. değerlendirmeler bu mecliste yapılmaktadır. İşveren ve çalışanların eşit şartlarda temsil edildiği bu meclisteki kararlar da tarafsızlık ilkesi ile karşımıza çıkmaktadır. Sendikalar İSG kurullarının çalışmalarına katılıp gidişata müdahale edebiliyorlar.

Kaynak: Sosyal Kanun'un 7. Kitabı

Bir Bakışta Sosyal Güvelik, 2014 Federal Minister of Labour and Social Affairs

EKLER

Uygulanan Çalışma Ziyareti Programı

13.10.2014	14.10.2014	15.10.2014	16.10.2014	17.10.2014
<ul style="list-style-type: none"> • Programın Tanıtılması • DGUV ve ÇASGEM Tanıtımları • DGUV Güvenlik Teknik Laboratuvarları Ziyareti	<ul style="list-style-type: none"> • Eğiticilerin Eğitimi • DGUV & IAG Eğitim Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Kobi'lere Yönelik Güvenlik Kültürü ve İSG Yönetim Sistemleri Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Metal İşleri Uygulamalı Eğitim Salonu Ziyareti	<ul style="list-style-type: none"> • EUCHNER Tesisi Ziyareti
ÖĞLE ARASI				
<ul style="list-style-type: none"> • Alman Sosyal Sigorta Sistemi • İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları	<ul style="list-style-type: none"> • Alman Kaza Sigortası ve Risk Değerlendirmesi Uygulamaları & Vaka Çalışması	<ul style="list-style-type: none"> • Sektörel Risk Değerlendirmesi Uygulamaları (İnşaat) 69	<ul style="list-style-type: none"> • Yüksekte Çalışma Güvenlik Eğitimi & Uygulaması	<ul style="list-style-type: none"> • EUCHNER Tesisi Ziyareti

Katılımcı Listesi

Katılımcı

Kurumu

Ali İhsan Sulak	ÇASGEM
Seval Eroğlu	ÇASGEM
Begüm Doğan	ÇASGEM
Deniz Boz Eravcı	ÇASGEM
Esra Karaman	ÇASGEM
Derya Koçak	ÇASGEM
Berna Yazar Aslan	ÇASGEM
Mahmut Çolak	ÇASGEM
Latif İşcen	İSGDER
Gökalp Akdoğan	TEKEV
Mustafa Köroğlu	TEKEV